
INSTYTUT GOSPODARKI ROLNEJ

Opinia Instytutu Gospodarki Rolnej **w sprawie poselskiego projektu ustawy o Funduszu Wzajemnej Pomocy w Stabilizacji** **Dochodów Rolniczych**

W związku z przedłożonym do łaski marszałkowskiej przedmiotowym projektem ustawy oraz wciąż trwającymi pracami legislacyjnymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym, mającymi na celu całkowite wyeliminowanie nieuczciwych praktyk kontrahentów-uczestników „łańcucha żywności”, Instytut przedstawia następującą opinię:

1. Proponowany w projekcie ustawy Fundusz ma za zadanie stabilizować spadki dochodów rolników. Wypłata środków z Funduszu miałaby być możliwa w sytuacji:
 - a) obniżenia dochodu w gospodarstwie rolnym lub rybackim lub dziale specjalnym produkcji rolnej producenta rolnego powyżej 30 proc. w stosunku do średniego rocznego dochodu z ostatnich trzech lat albo trzech lat w ramach ostatnich pięciu lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej;
 - b) braku zapłaty za zbyte produkty rolne od podmiotu prowadzącego działalność w zakresie skupu, uboju lub przetwórstwa produktów rolnych, który stał się niewypłacalny.

Należy w tym miejscu zauważyć, że projektodawcy szeroko zdefiniowali przyczyny obniżenia dochodu. Jako przesłankę do skorzystania ze wsparcia Funduszu potraktowano straty spowodowane niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi, których ryzyko wystąpienia nie było objęte umową ubezpieczenia i które pogarszają przejściowo warunki prowadzenia działalności rolniczej. Tym niemniej proponowane przepisy wyłączają z grupy uprawnionych do skutecznego ubiegania się o wsparcie rolników, którzy, w związku z unijnymi regulacjami dotyczącymi wsparcia bezpośredniego, zobowiązani są do zawarcia umowy ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez powódź, suszę, grad, ujemne skutki przezimowania lub przymrozki wiosenne. Tak skonstruowany przepis ma szansę realnie wpłynąć na poprawę kondycji ekonomicznej gospodarstw dotkniętych przez tegoroczną rekordową suszą (z zastrzeżeniem wyżej wymienionym).

Kolejną bardzo istotną przesłanką do skorzystania ze wsparcia Funduszu jest spadek dochodów wyniku wprowadzenia środków związanych z zagrożeniem wystąpienia lub wystąpieniem chorób zakaźnych zwierząt lub chorób roślin. Należy to postrzegać jako

INSTYTUT GOSPODARKI ROLNEJ

próbę przeciwdziałania negatywnym skutkom wystąpienia wirusa afrykańskiego pomoru świń.

2. Projektodawcy wnoszą, aby wpłaty na Fundusz były obowiązkowe w wysokości 0,1 proc. wartości netto, od:
 - a) żywych świń, bydła, koni, owiec, kóz, królików i drobiu;
 - b) zbóż, rzepaku, rzepiku, roślin strączkowych, kukurydzy, owoców i warzyw, ziemniaków, buraków cukrowych, tytoniu i chmielu;
 - c) mleka;
 - d) ryb,
 - jednak tylko w sytuacji, gdy są one przedmiotem czynności podlegających obowiązkowi podatkowemu (płatności VAT).

W związku z powyższym Instytut stoi na stanowisku, że projekt powinien zawierać przepisy umożliwiające czasowe zwolnienie skonkretyzowanych grup podmiotów od obowiązku uiszczania daniny na Fundusz. Przesłankami do takiego zwolnienia mogłyby być np. straty w dochodach sięgające 50 proc. w porównaniu z rokiem poprzedzającym. Niniejsza propozycja jest odpowiedzią na oczekiwania zwłaszcza ze strony hodowców świń.

Dodatkowo projektodawcy zobowiązują do dokonywania wpłat na Fundusz podmioty, które:

- a) skupują produkty rolne, z wyłączeniem mleka, w celu ich przetworzenia, odsprzedaży lub wywozu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- b) skupują mleko w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 50 i 1272);
- c) prowadzą działalność gospodarczą w zakresie uboju świń, bydła, koni, owiec, kóz, królików lub drobiu;
- d) prowadzą działalność w zakresie połowu ryb w wodach śródlądowych lub morskich;
- e) prowadzą działalność w zakresie chowu lub hodowli ryb.

Wobec powyższych argumentów i przy podniesieniu wyżej wymienionych zastrzeżeń Instytut Gospodarki Rolnej pozytywnie odnosi się do przedłożonego projektu ustawy.

